

GIÁ TRỊ VÀ SỨC SỐNG BỀN VỮNG CỦA CHỦ NGHĨA MÁC-LÊNIN

**CƠ SỞ CỦA VIỆC HỌC TẬP VÀ LÀM THEO
PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH**

Nguyễn Hiền Lương¹

¹ Tiến sĩ, Trường Đại học Y Hà Nội.

Email: nguyenhienluong@hmu.edu.vn

Nguyễn Thị Thành²

² Thạc sĩ, Khoa Giáo dục chính trị, Trường Đại học Thủ đô Hà Nội.

Nhận ngày 10 tháng 3 năm 2018. Chấp nhận đăng ngày 30 tháng 6 năm 2018.

Tóm tắt: Cuộc vận động học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh có cơ sở lý luận từ vai trò không thể phủ nhận của lý luận với thực tiễn. Cơ sở sâu xa của nó là từ chính giá trị của nhân cách Hồ Chí Minh được biểu hiện thông qua phong cách của Người với những giá trị nhân văn và triết lý nhân sinh sâu sắc đối với cách mạng Việt Nam hiện nay.

Từ khóa: Phong cách Hồ Chí Minh, học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh.

Nói phong cách Hồ Chí Minh là nói đến những đặc trưng giá trị mang dấu ấn Hồ Chí Minh, gắn liền với nhân cách, trí tuệ, đạo đức của Người. Phong cách Hồ Chí Minh chính là con người Hồ Chí Minh, bao gồm trí tuệ, tư tưởng, đạo đức, tâm hồn, phong thái, phẩm cách, lễ lối, cách thức đã trở thành nề nếp ổn định, tạo nên những giá trị thật, những nét riêng biệt. Phong cách Hồ Chí Minh là một chỉnh thể với nội dung nhiều tầng ý nghĩa, phát triển theo logic đi từ tư duy đến nói, viết và biểu hiện ra qua hoạt động sống hàng ngày.

Tìm hiểu, nghiên cứu để học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh là theo

nghĩa rộng của khái niệm phong cách. Phong cách Hồ Chí Minh là phong cách của một người thầy vĩ đại của cách mạng Việt Nam, một lãnh tụ thiên tài của Đảng và của dân tộc, một chiến sĩ lỗi lạc của phong trào giải phóng dân tộc, phong trào cộng sản và công nhân quốc tế, một nhà văn hóa kiệt xuất của nhân loại. Trong phong cách Hồ Chí Minh không chỉ có những gì thuộc về dân tộc của Người, không phải chỉ có truyền thống, mà còn có cả hiện đại; không phải chỉ có quá khứ và hiện tại, mà còn có cả tương lai.

Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính trị đã khẳng định vai trò to lớn của phong cách

Hồ Chí Minh trong thực tiễn cách mạng Việt Nam hiện nay. Phong cách Hồ Chí Minh là sự thể hiện ra bên ngoài, qua các quan hệ xã hội những giá trị tư tưởng, đạo đức, nhân cách cao đẹp của Người. Đó là sự thống nhất giữa tư tưởng, đạo đức, nhân cách, sở thích, thói quen..., tư tưởng và hành động trong con người Hồ Chí Minh, cả khi Người bôn ba tìm đường cứu nước đến khi trở thành lãnh tụ, đứng đầu Đảng và Nhà nước. Đó là sự thể hiện trong thực tiễn những phẩm chất cao quý của nhà văn hóa kiệt xuất, anh hùng giải phóng dân tộc, chiến sĩ lỗi lạc của phong trào cộng sản quốc tế. Phong cách Hồ Chí Minh đã mang lại hiệu quả to lớn trong sự nghiệp cách mạng lâu dài, gian khó và vinh quang của Người và có giá trị thực tiễn to lớn.

Như vậy, phong cách Hồ Chí Minh là một khái niệm rộng. Tựu trung lại, phong cách Hồ Chí Minh có liên quan chặt chẽ đến tư tưởng, phương pháp cách mạng của Người; là biểu hiện của nhân cách Hồ Chí Minh mà ở đó, có sự thống nhất chặt chẽ giữa trí thức và niềm tin, giữa lý tưởng và bản lĩnh của một lãnh tụ cách mạng suốt đời phấn đấu vì độc lập cho Tổ quốc, vì tự do và hạnh phúc cho nhân dân. Đó cũng là nhân sinh quan cách mạng của Hồ Chí Minh. Do đó, học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh cần được bắt đầu từ việc xác định cơ sở lý luận của nó, tức là việc Đảng Cộng sản Việt Nam xác lập cơ sở chính trị - tư tưởng cho quá trình đổi mới đất nước; là việc các chủ thể trong xã hội nhận thức được vai trò, giá trị của phong cách Hồ Chí Minh trong mỗi hoạt động của mình; là việc xây dựng hệ giá trị cho phát triển con người Việt Nam hiện đại.

Đó cũng chính là mục đích của việc học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh. Mục đích này là cơ sở để xác định nội dung và phương pháp học tập hướng đến mục tiêu của mỗi chủ thể trong xã hội. Nội dung phong cách Hồ Chí Minh toàn diện và phong phú, bao gồm phong cách tư duy, phong cách làm việc, phong cách lãnh đạo, phong cách ứng xử,... Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng của Người, cả khi là người lao động, sống gần gũi các tầng lớp cần lao đến khi là người đứng đầu Đảng và Nhà nước, nhờ phong cách đó mà Người đã thành công trong mọi công việc, được nhân dân và bạn bè yêu mến, kính trọng.

Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính trị nhấn mạnh: Học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh là để xây dựng và rèn luyện phong cách tư duy khoa học; phong cách làm việc trong sạch về đạo đức, minh bạch về chính trị và trung thực về khoa học; phong cách lãnh đạo quần chúng, dân chủ, nêu gương; phong cách sống cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, gần bó với nhân dân, khiêm tốn và lịch thiệp. Học tập phong cách lãnh đạo của Hồ Chí Minh góp phần khắc phục tình trạng suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ hiện nay.

Học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh là để vận dụng những giá trị tốt đẹp trong phong cách Hồ Chí Minh, xác định đúng vị thế là công bộc của dân, thái độ làm việc thực sự vì dân trong mỗi cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức hiện nay. Phong cách Hồ Chí Minh là cơ sở lý luận, là một trong những giải pháp quan

trọng trong cuộc đấu tranh phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ hiện nay.

Việc xác định cơ sở của việc học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh có mối liên hệ chặt chẽ với đường lối và phương pháp cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam, cũng tức là đường lối và phương pháp cách mạng của Hồ Chí Minh. Do đó, cơ sở của vấn đề này được xây dựng dựa trên sự tổng kết thực tiễn, nhu cầu, nhận thức của toàn Đảng, toàn dân, của cả hệ thống chính trị đối với giá trị nhân cách Hồ Chí Minh; của thế giới quan, phương pháp luận Hồ Chí Minh và lý luận của Người về con đường cách mạng Việt Nam.

Thứ nhất, xuất phát từ tổng kết thực tiễn, từ nhu cầu tìm hiểu, học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh của cán bộ, đảng viên và nhân dân.

Trước hết, cần xác định việc học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh gắn liền với việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức Hồ Chí Minh. Đây là ba bộ phận của một chỉnh thể không thể tách rời nhau. Bởi tư tưởng, đạo đức là bộ phận cốt lõi của nhân cách và phong cách của một lãnh tụ cách mạng chân chính không thể tách rời với hệ giá trị chân, thiện, mỹ của con người nói chung.

Cuộc đời và sự nghiệp cách mạng của Hồ Chí Minh không tách rời với cuộc đấu tranh giải phóng, giành độc lập và thống nhất cho dân tộc Việt Nam. Chính vì vậy, nhu cầu tìm hiểu, học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là nhu cầu mang lẽ tự nhiên và có tính quy luật trong đời sống chính trị - tinh thần

của mỗi người dân Việt Nam, từ những người lãnh đạo, cán bộ, đảng viên đến mỗi cá nhân trong xã hội. Do đó, cuộc vận động học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh là một cuộc vận động có tính tất yếu trong việc gây dựng niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng, vào con đường độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội mà Hồ Chí Minh đã lựa chọn cho cách mạng Việt Nam từ những năm 20 của thế kỷ XX, đặc biệt là trong những chặng đường tiếp theo của quá trình đổi mới đất nước vì sự nghiệp dân giàu, nước mạnh và đây thực sự là một phong trào văn hóa rộng lớn cho toàn xã hội.

Học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh là học tập tư tưởng, phương pháp, nhân cách của Hồ Chí Minh. Điểm bắt đầu của nó là học tập và làm theo đạo đức Hồ Chí Minh. Bởi đạo đức là nền tảng, là cốt lõi của nhân cách, phong cách Hồ Chí Minh. Đó là đạo đức của một nhà cách mạng suốt đời tranh đấu cho độc lập, tự do và hạnh phúc của dân tộc Việt Nam. Bản chất của quá trình này là nhận thức và giải quyết hài hòa, thống nhất mối quan hệ giữa niềm tin và tri thức - nhân tố cốt lõi để tạo nên con người Hồ Chí Minh. Từ đó, chúng ta hiểu được sức lan tỏa của phong cách Hồ Chí Minh đối với mỗi cá nhân trong xã hội, trong từng giai đoạn cách mạng và trong toàn bộ sự nghiệp cách mạng của Đảng và nhân dân ta.

Nhu cầu học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh xuất phát từ những vấn đề của thực tiễn đời sống chính trị - xã hội ở Việt Nam và quốc tế trong giai đoạn hiện nay. Thực tiễn sự nghiệp đổi mới ở nước ta đã và đang phải đối diện với

những thách thức trong quá trình phát triển. Do đó, vai trò biến đổi, cải tạo thực tiễn của mỗi cá nhân cần được nâng cao để thích nghi với những thay đổi không ngừng của thế giới. Đại hội XII của Đảng đã khẳng định tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên. Hệ lụy của tình trạng đó là làm suy giảm niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo và sự nghiệp đổi mới mà Đảng ta đang tiến hành. Do đó, để gây dựng, củng cố niềm tin của xã hội và huy động được sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân, thì cuộc vận động học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh càng trở nên cần thiết, có ý nghĩa lý luận và thực tiễn hơn bao giờ hết.

Là nhà duy vật biện chứng, Hồ Chí Minh luôn có niềm tin mãnh liệt vào con người, chú ý phát huy vai trò của nhân tố chủ quan, của ý thức, của lý luận,... để vượt lên trên hoàn cảnh, cải tạo hoàn cảnh. Là người mácxít, Hồ Chí Minh quan niệm đời sống vật chất quyết định đời sống tinh thần; mặt khác, Người cũng rất coi trọng vai trò, tác động trở lại của tinh thần, tư tưởng, đạo đức,... đối với xã hội - lịch sử thông qua hoạt động của con người. Hồ Chí Minh nói: “Vật chất cố nhiên là trọng, tinh thần cũng là trọng. Có khi dịch vật chất hơn ta mà ta tinh thần hơn nó, nên ta thắng nó. Có cô chú nào không hiểu thì về học thêm duy vật biện chứng” [4, tr.580]. Vì vậy, Người hết sức chú trọng khơi dậy sức mạnh của chủ nghĩa yêu nước và chủ nghĩa anh hùng cách mạng, sức mạnh của lý tưởng chính trị, đặc biệt là sức mạnh của đạo đức, của ý chí cách mạng để huy động cả sức mạnh lý tưởng lẫn động lực lợi ích

của cả cộng đồng cũng như của mỗi cá nhân nhằm phát huy sức mạnh toàn dân tộc, chiến thắng kẻ thù.

Phong cách Hồ Chí Minh có liên quan mật thiết với chủ nghĩa nhân văn Hồ Chí Minh. Trong những năm cuối thế kỷ XIX - đầu thế kỷ XX, Hồ Chí Minh không chỉ là biểu tượng cho khát vọng độc lập, tự do của dân tộc Việt Nam, mà Người còn là biểu tượng cho khát vọng độc lập, tự do của các dân tộc thuộc địa, phụ thuộc trên con đường đấu tranh để giải phóng khỏi áp bức, bóc lột của chủ nghĩa thực dân, chủ nghĩa đế quốc.

Chủ nghĩa nhân văn Hồ Chí Minh là chủ nghĩa nhân văn giải phóng những tầng lớp lao khổ và các dân tộc bị áp bức, giải phóng bằng chính ý thức về lực lượng của mình. Nó là sự chuyển biến về chất của chủ nghĩa yêu nước Việt Nam khi bắt gặp chủ nghĩa Mác - Lênin trên con đường tranh đấu cho độc lập dân tộc và tự do, hạnh phúc cho con người.

Phong cách Hồ Chí Minh là phong cách của một người cộng sản chân chính, phản ánh làm sâu sắc và nâng cao giá trị cho văn hóa truyền thống dân tộc. Cố Tổng Bí thư Trường Chinh đã viết: “Một điều nổi bật trong đạo đức Hồ Chí Minh là lòng thương người”. Thật vậy, điều nổi bật nhất trong đạo đức Hồ Chí Minh là lòng thương người, thương dân, thương đồng bào, thương cả nhân dân các dân tộc trên thế giới bị tư bản đế quốc áp bức và bóc lột. Chính vì vậy, Người đã lựa chọn cách mạng tháng Mười Nga, tin theo V.I.Lênin, tin theo Quốc tế thứ III làm cơ sở cho cuộc đấu tranh giành độc lập của Việt Nam và các dân tộc bị áp bức trên toàn thế giới. Đó

là sự thống nhất giữa khát vọng, niềm tin và tri thức của Hồ Chí Minh đối với quá trình cải tạo và biến đổi thực tiễn, mang lại cho chủ nghĩa yêu nước Việt Nam một tinh thần, một giá trị mới.

Phong cách Hồ Chí Minh tiêu biểu cho phong cách của người cách mạng, người cộng sản chân chính nhằm thực hiện tư tưởng, đường lối cách mạng đúng đắn, phương pháp cách mạng thích hợp để giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp, xã hội và con người. Phong cách Hồ Chí Minh không phải ở tầm cao không thể vươn tới, mà luôn gần gũi với chúng ta. Do đó, học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh là một nhu cầu, một quy luật tất yếu đối với mỗi người trên con đường vươn tới tự do, nhằm khẳng định phẩm chất và giá trị của mình.

Thứ hai, xuất phát từ vai trò của phong cách Hồ Chí Minh đối với lý luận và thực tiễn xây dựng, phát triển con người Việt Nam hiện đại.

Là một nhà duy vật mácxít, Hồ Chí Minh đặc biệt coi trọng vai trò con người, vai trò không chỉ nhận thức, mà còn là cải tạo, biến đổi thế giới của con người. Sự nghiệp giải phóng con người mà Hồ Chí Minh thực hiện có sự thống nhất giữa niềm tin và khát vọng, giải phóng của cả một dân tộc với lý luận cách mạng của chủ nghĩa Mác – Lênin. Con người mà Hồ Chí Minh quan tâm không phải là con người chung chung, trừu tượng, mà là con người cụ thể, hiện thực, trước hết là nhân dân lao động và quần chúng bị áp bức ở mọi nơi, không phân biệt màu da, dân tộc. Tất cả những giá trị mà Người theo đuổi, thực hiện và cống hiến cho sự nghiệp giải

phóng dân tộc Việt Nam đã tạo nên tấm gương đạo đức ngời sáng, một nhân cách mẫu mực với phong cách hành động nhất quán của vị lãnh tụ cách mạng đối với việc xác lập, tạo dựng những giá trị mới cho quá trình giải phóng, xây dựng và phát triển con người Việt Nam hiện đại.

Hồ Chí Minh luôn khẳng định con người là vốn quý nhất, là nhân tố quyết định mọi thắng lợi của cách mạng. Theo Người, lịch sử là do quần chúng nhân dân sáng tạo ra. Người nói: “Trong bầu trời không gì quý bằng nhân dân. Trong thế giới, không gì mạnh bằng lực lượng đoàn kết của nhân dân”. Do đó, “trong xã hội không có gì tốt đẹp, vẻ vang bằng phục vụ cho lợi ích của nhân dân” [3, tr.453]. Từ đó, có thể thấy rằng, ở Hồ Chí Minh luôn có một tấm lòng yêu thương vô hạn đối với con người, một niềm tin mãnh liệt vào sức mạnh và phẩm giá con người, một ý chí kiên quyết đấu tranh để giải phóng con người khỏi áp bức, bất công, đói nghèo, lạc hậu.

Hồ Chí Minh cũng luôn khẳng định con người vừa là mục tiêu, vừa là động lực của cách mạng. Người nói: “Đem tài dân, sức dân, của dân làm lợi cho dân” [3, tr.81], “dựa vào lực lượng của dân, tinh thần của dân để gây hạnh phúc cho dân”, “chủ nghĩa xã hội là nhằm nâng cao đời sống vật chất và văn hóa của nhân dân và do nhân dân tự xây dựng lấy” [6, tr.387]. Do đó, có thể nói, đối với Hồ Chí Minh con người là mục tiêu và con người là động lực luôn có sự thống nhất.

Để phát huy vai trò động lực, hướng đến mục tiêu xây dựng và phát triển con người, Hồ Chí Minh đã đề cập đến một hệ thống các nội dung và biện pháp nhằm

thúc đẩy tích tích cực hoạt động của con người. Trong hệ thống các động lực chính trị - tinh thần, Hồ Chí Minh chú trọng trước hết đến giáo dục chủ nghĩa yêu nước, lý tưởng xã hội chủ nghĩa, đạo đức cách mạng... Đặc biệt, Người chú trọng phát huy quyền làm chủ của nhân dân, coi “thực hành dân chủ là cái chìa khóa vạn năng có thể giải quyết mọi khó khăn” [7, tr.325]. Phong cách dân chủ của Hồ Chí Minh có một vai trò to lớn trong việc nhân rộng đạo đức cách mạng và tạo ra tầm ảnh hưởng không nhỏ đối với việc phát huy các động lực và đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân trong mỗi con người làm cho việc tu dưỡng, rèn luyện, phát triển của từng cá nhân trong xã hội luôn có hiệu quả cao; đồng thời đưa đến sự thành công của sự nghiệp xây dựng, phát triển đất nước theo con đường xã hội chủ nghĩa.

Hồ Chí Minh hết sức coi trọng chiến lược “trồng người”. Từ rất sớm, Người đã nêu ra luận điểm sâu sắc: “Muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội thì trước hết cần có những con người xã hội chủ nghĩa và có tư tưởng xã hội chủ nghĩa” [5, tr.604]. Do đó, trong *Di chúc*, Người dặn dò: “Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và cần thiết”. Quan điểm về “trồng người” của Hồ Chí Minh rất toàn diện và phong phú. Trong thời kỳ xây dựng chủ nghĩa xã hội, Người nhấn mạnh đến các yêu cầu:

Một là, có đạo đức cách mạng cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; không tham ô, lãng phí, quan liêu; có ý thức làm chủ và tinh thần tập thể.

Hai là, có ý chí học hỏi, không ngừng vươn lên làm chủ những thành tựu văn

hóa, khoa học - kỹ thuật, những hiểu biết mới của thời đại.

Ba là, có tinh thần tìm tòi, nghiên cứu, sáng tạo, nhạy bén với cái mới, biết vận dụng nó vào thực tế công tác để nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả.

Những quan điểm và tư tưởng trên của Hồ Chí Minh về con người và chiến lược “trồng người” có sự kết hợp, thống nhất với nhân cách của Người và được biểu hiện thông qua mối quan hệ giữa lý luận và thực tiễn hoạt động cách mạng của Người. Điểm quan trọng nhất của nhân cách Hồ Chí Minh là đạo đức cách mạng. Sự thống nhất, kết hợp hài hòa giữa nói và làm, giữa tư tưởng và phương pháp cách mạng, giữa tri thức lý luận và hoạt động thực tiễn đã tạo ra ở Hồ Chí Minh một nhân cách đạo đức của người cộng sản kiên trung, phong cách của một nhà yêu nước suốt đời phấn đấu, hy sinh cho sự nghiệp giải phóng và phát triển con người.

Theo Hồ Chí Minh, nhân cách là một hệ thống các phẩm chất của con người. Trong tác phẩm *Đường cách mệnh* (1927), Hồ Chí Minh đặt lên hàng đầu thái độ đối với bản thân, sau đó mới đến thái độ với người, với công việc. Người nhấn mạnh các yếu tố cụ thể của nhân cách con người bao gồm: *Tâm, tài, lực*; khái quát lại là *tài* và *đức*, trong đó *đức* là gốc. Đến tác phẩm *Sửa đổi lối làm việc* (1947), Hồ Chí Minh cụ thể hóa đạo đức cách mạng: *Nhân, nghĩa, trí, dũng, liêm*. Năm 1949, Người xác định rõ nội dung của nhân cách con người, mà mỗi cán bộ, đảng viên cần phải có, đó là: *Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư*. Đây là các yếu tố cấu thành đạo đức cách mạng Hồ Chí Minh; là những giá trị cụ thể mà

mỗi cá nhân phải học tập và làm theo nhân cách Hồ Chí Minh. Để biến nó thành phong cách, nề nếp ổn định của mỗi con người thì cần phải trải qua quá trình rèn luyện, đấu tranh trong thực tiễn. Như vậy, có thể nói, chủ nghĩa nhân văn và nhân cách Hồ Chí Minh là một xuất phát điểm để đúc kết và xây dựng hệ giá trị chung của con người Việt Nam trong thời đại mới.

Sau này, chính Hồ Chí Minh đã viết: “Những bài học chủ yếu trong cuộc đời hoạt động cách mạng của tôi là: Tuyệt đối và hoàn toàn trung thành với sự nghiệp giải phóng và thống nhất Tổ quốc, với sự nghiệp giải phóng giai cấp công nhân và nhân dân bị áp bức, với thắng lợi của chủ nghĩa xã hội, với sự hợp tác anh em và với hòa bình bền vững giữa các dân tộc” [5, tr.519]. Như vậy, nhân cách và phong cách của Hồ Chí Minh được hình thành trong cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc Việt Nam và đóng vai trò đặc biệt quan trọng trong đường lối xây dựng và phát triển con người mới. Lý luận xây dựng và phát triển con người Việt Nam hiện nay của Đảng Cộng sản Việt Nam là lý luận xuất phát từ tư tưởng, phương pháp, nhân cách, phong cách Hồ Chí Minh. Lý luận ấy biểu hiện niềm tin của Đảng và nhân dân ta vào con đường mà Hồ Chí Minh đã lựa chọn cho cách mạng Việt Nam: Độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội.

Tại Đại hội XII, Đảng ta đã khẳng định rằng, “xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện phải trở thành một mục tiêu của chiến lược phát triển” [1, tr.219]; rằng, “phát huy nhân tố con người trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội; tập trung xây dựng con người về đạo đức, nhân cách, lối

sống, trí tuệ và năng lực làm việc; xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh” [1, tr.126]. Đó là sự cụ thể hóa của nhân cách Hồ Chí Minh trong xây dựng hệ giá trị phát triển cho con người Việt Nam hiện nay.

Thứ ba, xuất phát từ yêu cầu của việc nhận diện sâu sắc hơn nữa giá trị của phong cách Hồ Chí Minh đối với lý luận đổi mới của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Phong cách Hồ Chí Minh luôn có sự kết hợp nhuần nhuyễn giữa tác phong quần chúng gần gũi, giá trị của dân chủ, tự do với phương pháp cảm hóa con người tuyệt vời, do vậy, nó có sự hấp dẫn đặc biệt với mọi cá nhân, mọi thành phần trong xã hội. Từ đó, nó đưa đến những biến đổi nhiều mặt trong đời sống chính trị - xã hội đương đại Việt Nam hiện nay, bắt đầu từ hệ thống chính trị, đến mỗi cán bộ, đảng viên và từng cá nhân, con người cụ thể trong xã hội.

Lý luận đổi mới của Đảng Cộng sản Việt Nam là quá trình vận dụng sáng tạo phép biện chứng duy vật vào thực tiễn cách mạng Việt Nam. Đây cũng chính là phương pháp luận cho việc học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh. Bởi, xét cho đến cùng, mỗi người chúng ta đều tìm được ở phong cách Hồ Chí Minh những giá trị và phương pháp luận trong nhận thức và hoạt động thực tiễn. Vì vậy, lý luận đổi mới của Đảng ta trong giai đoạn hiện nay lấy phong cách Hồ Chí Minh làm giá trị, thước đo việc xây dựng và phát triển con người Việt Nam mới.

Học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh được xây dựng dựa trên hệ giá trị của chủ nghĩa nhân văn Hồ Chí Minh. Đây được xem như là một mắt khâu của công

cuộc phát triển bền vững đất nước theo tinh thần kế thừa và phát huy các giá trị truyền thống dân tộc và tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại. Phép biện chứng truyền thống - hiện đại trong con người, nhân cách Hồ Chí Minh cho thấy việc nghiên cứu, phát triển con người phải theo quan điểm lịch sử - cụ thể, quan điểm thực tiễn và phát triển. Do đó, học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh là học tập và làm theo một triết lý hành động - cải tạo thế giới, từ đó con người cũng cải tạo chính bản thân mình để vươn tới giá trị của tự do và tất yếu.

Tình yêu thương con người, tình cảm yêu nước, yêu dân đã dẫn Hồ Chí Minh đến với chủ nghĩa Mác - Lênin và vận dụng vào hoàn cảnh Việt Nam, xây dựng nên lý luận cách mạng giải phóng dân tộc và xây dựng chủ nghĩa xã hội. Chủ nghĩa nhân văn Hồ Chí Minh và chính nhân cách - phong cách của Người đã có sức hấp dẫn, lôi cuốn các giai tầng xã hội và là nguồn sức mạnh tinh thần to lớn cho mỗi cán bộ, chiến sĩ, cho từng người dân trong cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc theo lời hiệu triệu của Người: “Thà hy sinh tất cả, chứ nhất định không chịu mất nước, không chịu làm nô lệ” [2, tr.534]. Như vậy, có thể thấy, chủ nghĩa nhân văn Hồ Chí Minh là nền tảng lý luận của đường lối phát triển bền vững ở Việt Nam, là cơ sở lý luận trực tiếp cho việc học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh thông qua nhân cách của Người.

Tóm lại, cơ sở của việc học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh được xác định căn cứ vào thực tiễn cách mạng Việt Nam, dựa trên chính nhu cầu tìm hiểu, học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh

của cán bộ, đảng viên và nhân dân; bởi ở phong cách Hồ Chí Minh chứa đựng một nhân sinh quan cách mạng, khoa học và nhân văn. Lý luận xây dựng và phát triển con người Việt Nam hiện nay của Đảng Cộng sản Việt Nam đã lấy nhân cách Hồ Chí Minh làm mẫu số chung, làm nền tảng cho đường lối phát triển đất nước ở thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Trước những vấn đề của thời đại và nhu cầu của quá trình xây dựng, chỉnh đốn Đảng, đổi mới hệ thống chính trị Việt Nam thì phong cách Hồ Chí Minh đã trở thành thước đo của mỗi cán bộ, đảng viên trong quá trình đổi mới, từ tư duy lý luận đến hoạt động thực tiễn, để mang lại hiệu quả trong công việc thực tế, xây dựng nền dân chủ của dân, do dân, vì dân. Phong cách Hồ Chí Minh đã trở thành thế giới quan, phương pháp luận cho mọi hành động cách mạng của Đảng và nhân dân ta trong quá trình đổi mới và hội nhập quốc tế hiện nay.

Tài liệu tham khảo

- [1] Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [2] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, t.4, Nxb Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
- [3] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, t.5, Nxb Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
- [4] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, t.10, Nxb Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
- [5] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, t.12, Nxb Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
- [6] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, t.13, Nxb Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
- [7] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, t.15, Nxb Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.